

DE LEENKAMER VAN HET HUIS TE ZIJL, 1437-1738

door
C. Hoek

Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 18 (1963), jrg. 34 (1989), een uitgave van de Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie

Het huis te Zijl te Leiderdorp is sedert 31 mei 1292 een achterleen van de burggraven van Leiden.¹ Op die dag oorkondt Heynric, ridder en burggraaf van Leyden, dat Jan van Ammers uit zijn eigen goed aan hem in leen opdraagt het huis ten Zijle, zoals dit vroeger van Jonaes was en Jan verder uitgebreid heeft, met de heemwerf binnen de uiterste grachten, en nog 50 morgen land, gelegen tussen de Zijle en het oude kerkhof, naast het huis.² Blijkens het register Valor Feudorum 1472-1474, in de leenkamer Holland, heeft het huis, dat dan aan Willem van Zijl behoort, een achterleen.³

In het gemeentearchief te Leiden bevindt zich een handschrift van Cornelis van Alkemade, dat afschriften uit het huisarchief bevat en o.a. extracten uit het leenregister. Aan de hand van deze aantekeningen valt over de geschiedenis van het achterleen het volgende mede te delen.

Noten:

1. Het is dus niet van oorsprong een leen van de heren van Wassenaer, zoals vermeld wordt in 'Kastelen, ridderhofsteden en buitenplaatsen in Rijnland', blz. 96. Pas in 1350 komt de leenkamer van de burggraven in het bezit van de heren van Wassenaer en wordt met de Wassenaerse verenigd.
2. Leenkamer van Wassenaer op het kasteel Twickel, register AA, fol. 24.
3. Het in noot 1 aangehaald werk spreekt ten onrechte van achterlenen.

OUD MATHENESSE

1. **3½ morgen land in Oud Matenese. Belend ten oosten: de middelwatering, ten noorden: Gerrit Claesz., Huyghe Jan Andriesz., Jan Mouwerijnsz., Poulus Louwerisz. en Wouter Wittenz. met 5 morgen land, (1556: de heilige geest te Schiedam), ten westen: de Matenesserweg, (1559: de cingelweg) en ten zuiden: Jan Huet (of Hoyt) met 2½ morgen land, (1556: Ermken Duysten te Delft met 5 morgen land, het St. Aegten zusterhuis aldaar en het Onze Lieve Vrouwengilde te Schiedam).**

4-5-1437: Bartout Saay van der Leede, neef van Gerrit van Zijl, ridder, heer van Purmer-eynde, na opdracht uit eigen.

...-1...: Symon Grebber, (vermeld 1472/74).

15-7-1531: Mr. Jan Beerenz., priester, bij dode van zijn broedersdochter Reyntge Zymon de Grebbers en draagt het leen over aan zijn zoon Arent Jan Beerenz.

16-9-1547: Zymon Jan van de Poel Jacobsz.

22-4-1552: Maritge Hartmans, weduwe van Zymon Jan van de Poel en draagt het leen over aan Jan Hendriksz. Lielen te Delfshaven.

8-6-1556: Pieter Pietersz. te Ouderschie.

26-12-1560: Joris Jorisz. te Schiedam.

27-1-1565: Gerrit Jansz. van der Moelen te Schiedam.

21-1-1577: Neeltie Jacobsdochter te Schiedam en draagt het leen over aan Catharijntie Adriaensdochter alias Godtjij.

10-1-1602: Claes Jansz. Broek te Schiedam.

6-4-1610: Grietje Jansdochter Houk, weduwe van Claes Jansz. Broek te Schiedam, en draagt het leen over aan Joris Maertensz. Knappart.

22-5-1614: Joost Jorisz. Knappert na overdracht door Andries Schieveen namens zijn vader Joris Maertensz. Knappert, burger te Schiedam, volgens procuratie d.d. 21-5-1614 (Oud Notarieel Archief Schiedam, inv.nr. 740, blz. 13).

18-1-1644: Claes Joosten Knappart, zoon van Joost Jorisz. Knappart.

13-6-1650: Abraham van Kleef, burgemeester van Schiedam.

2-11-1673: Catharina - en Geertruyda van Cleeff verklaren op verzoek van meester Abraham van Cleeff, raad van vroedschap van Schiedam, dat na de dood van hun vader Abraham van Cleeff moeilijkheden waren ontstaan tussen hun moeder en meester Abraham over het verheffen van het leen, daar deze dit niet mocht hebben tegen de prijs, die hun vader er voor had betaald (ONA Schiedam, inv.nr. 764A, blz. 371).

11-6-1691: Mr. Cornelis van Aersen, heer van Hogerheyde, bij dode van Emilia de Berg, weduwe van Mr. Abraham van Kleef, en draagt het leen over aan Gabriël Gerritsz. van Bleyswyck.

22-12-1714: Maria van Bleyswijk Gerritsdochter, weduwe van Claes Joppen van Velsen, bij dode van haar broer Gabriël Gerritsz. van Bleyswijk.

19-4-1723: Gabriël Claesz. van Velsen te Schiedam, bij dode van zijn moeder Maria van Bleyswijk, weduwe van Claes Joppen van Velsen.

28-3-1731: Arent Arentsz. Landman te Schiedam, vader: Arent Landman, gekocht dd. 22-12-1730 voor 2205 gulden.

19-3-1738: Dirck Arentsz. Landman te Schiedam, oud 8 jaar 3 maanden, bij dode van zijn vader Arent Arentsz. Landman.